

TERÖR ODAKLARI

AĞCA, CİNAYETTEN SONRA
MALATYA ÜGD'DE SEMİNER
VERDİ

8. SAYFAMIZDA

İtiraf

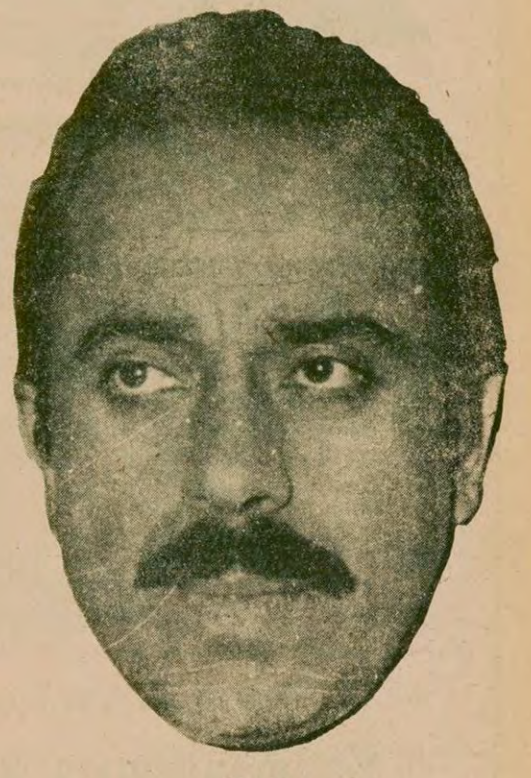
Pazartesi başlıyoruz

5. OLAY

**MHP Genel Başkan Yardımcısının karıştığı
olaylardan biri daha
belirlendi**

M. ALI
AĞCA

SADI
SOMUNCUOĞLU

İpekci'nin katili Ağca ile görüşen Somuncuoğlu ydu

- MHP yöneticisinin M.A. Ağca'yı
çağırtmak için Malatya'ya gönderdiği
komando bütün yurtta aranıyor
- İpekci cinayetinin
düşüm noktası aydınlanıyor

Aydınlık

KURULUS YILI: 1921
KURUCUSU: SEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLESİN!

CUMA
30
KASIM 1979
500 KURUŞ

HABER MERKEZİ
MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu hakkındaki iddialar yoğunlaşırken, Somuncuoğlu'nun Abdi İpekci'nin katili Mehmet Ali Ağca'yla görüşüğünün saptanması olaya yeni boyutlar kazandırdı.

Muhabirimizin elde ettiği bilgilere göre, konuyla ilgili açıklama, daha önce gözaltına alınan, fakat halen firarda olan Ülkücü Gençlik Derneği üyesi bir komando tarafından yapıldı. Açıklamaya göre, Sadi Somuncuoğlu Mehmet Ali Ağca'yı İstanbul'da MHP yanlısı gençlerin etkin olduğu ve öğrenci yurtlarının bulunduğu bir semtte, son derece lüks döşenmiş bir evde kabul etti.

(Devamı sa. 7, sü. 1'de)

Papa ve Patrik I. Dimitrios kiliselerarası sorunları da görüştiler. (Fotoğraf: Korhan ATAY)

Papa ile Patrik İstanbul'da buluştu

İSTANBUL (ÖZEL)
KATOLİKLERİN dini lideri Papa Jean Paul II, Ortodoks Kilisesinin dini lideri Patrik I. Dimitrios'la görüşmek üzere dün İstanbul'a geldi. THY'ye ait özel bir uçakla saat 11.40'ta Yeşilköy Havaalanına gelen Papa'yı İstanbul Valisi Orhan Er-

buğ ve diğer yetkililer karşıladılar. Papa havaalanında kendisini karşılamak üzere bulunan Patrik I. Dimitrios'la kucaklaştı ve bir süre konuştu. Papa Jean Paul II'yi karşılayanlar arasında Ermeni Ortodoks Kilisesi Patriği Kalutsyan da bulunuyordu. Havaalanından sonra beraberindeki heyetle beraber...

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

GECE SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI KONU

Kayseri'de olaylar dün de sürdü

- Dünkü olaylarda iki kişi öldü, bir kişinin de cesedi bulundu
- İki yaralı daha ölünce, komandoların taradığı kahve de ölenlerin sayısı 8'e yükseldi

YAZISI 5. SAYFADA

Halk yollarda kaldı Görevden alınmak istenen İETT Taşıtlar Dairesi Başkanı direnış başlattı

- İbrahim Urhan'ı destekleyen İGD, Dev-Sol, Dev-Yol, ve Halkın Kurtuluşu grupları Şişli Garajını işgal ettiler

İSTANBUL (ÖZEL)

Dün sabah işine gitmek üzere sokağa dökülen İstanbullular, uzun bir bekleyişten sonra otobüslerin gelmediğini görünce, önce şaşırdılar, sonra İETT şoförlerinin direnişe geçtiklerini...

(Devamı sa. 7, sü. 1'de)

SIKIYÖNETİM MAHKEMELERİNİ ÇALIŞTIRMAMAK İÇİN
ASKERİ SAVCILAR HEDEF ALINIYOR

Apaydın: "Askeri Savcının mütalamaası namuslu bir hukukçunun onur belgesidir"

- Tercüman Gazetesi Savcı Saydam Erdok aleyhinde yayın yapmak için 12 Marl Savcısı Yaşar Değerli'den mütalama aldı

HABER MERKEZİ
ANKARA ve İstanbul Sıkıyönetim Mahkemelerinde önemli duruşmaların karar safhasına geldiği bugünlerde, yargılanmakta olan MHP yanlılarının ve bazı gazetelerin mahkemelerin görev yapmasını engellemeye çalıştıkları ve bunun için de savcı ve hakimleri hedef aldıkları görülmüyor.

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde önceki gün yargılanan Vedat Kasımlar, Veli Can Oduncu, Şerafettin Avsar ve Mustafa Baki Gülcen adlı komandoların duruşmasında, esas hakkındaki mütalamaasını veren Askeri Savcı Saydam Erdok hakkında bazı gazetelerde Mili Savunma Bakanlığının soruşturma açması gerektiği öne sürülürken, kendisiyle görüştükümüz İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, "Askeri Savcının açıkladığı mütalama namuslu bir hukukçunun onur belgesi olarak tarihsel bir nitelik taşımaktadır. Bu mütalama aleyhine belirli çevrelerden kaynaklanan saldırılar Askeri Savcının faşist terörün kökenine indiğini ve karantinkatki odakları ortaya çıkardığını kanıtlamaktadır" dedi.

ORHAN APAYDIN'IN AÇIKLAMASI
Orhan Apaydın gazetemize konuyla ilgili olarak su açılmayacağı yapıtı: "Sıkıyönetim mahkemeleri bağımsız yargı organlarının içinde çalışmaktadırlar. Sıkıyönetim mahkemesi hakim ve savcılarının verdikleri kararlar, yaptıkları işlemler ve ileri sürdükleri mütalamaat vicdani kanaatlerinden kaynaklanırlar. Hakim ve...

(Devamı Sa. 7, Sü. 7'de)

AÖS'de Dev-Solcuların saldırdığı öğrenci yurttan sürüldü

5. SAYFADA

Katiller öldürecek, savcılar susacak mı?

Oral Çalışlar

Güneş'le Bozkurt arasındaki kavga üzerine çok yazılıp çizildi. Dikkatimizi çeken, "Silahı neden çekti", "Neden Bozkurt'a saldırdı" diye Güneş'e veyransın edilmesidir. Olay şöyle veya böyle cereyan etmiş bunun bizce bir önemi yoktur. Önemli olan bu kavga neden çıkmıştır. Bunun üzerinde pek durulmuyor. Kavga, Hasan Fehmi Güneş'in MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu'nun suçlarını sayıp dökmesinden çıkmıştır. Eski İçişleri Bakanı Güneş, Somuncuoğlu'nun işlediği suçları birer birer Senato'nun önüne getirmiştir. Kavganın sebebi budur.

(Devamı sa. 7, sü. 5'de)

4. Olayın belgesi

Şenol Güler'i vurmaktan sanık Mehmet Uçar'ın jandarmada verdiği ifade

Uçar: "Somuncuoğlu bize, Fabrikamızdan bir solcuyu vurun, dedi"

- Beni Somuncuoğlu'nun yanına gideceğiz, gelmezsen öldürürüz, diyerek MHP Genel Merkezine götürdüler
- Plana göre, saat 13.00 sıralarında Şenol Güler'i vurduk. Bana 'silahı kaybet' dediler.

ANKARA (ÖZEL)

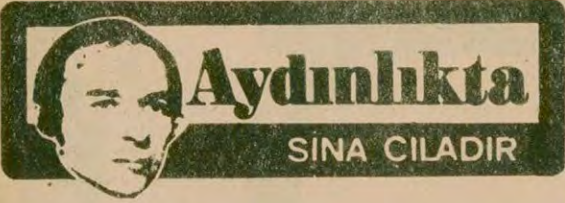
MHP Genel Başkan Yardımcısı ve Niğde Milletvekili Sadi Somuncuoğlu hakkındaki iddiaların yoğunlaşmasına yol açan, "Şenol Güler cinayeti" olayı, belgelerin ortaya çıkmasıyla aydınlandı. Şenol Güler'i vuranlardan komando Mehmet Uçar'ın jandarmada verdiği ifade, saldırganların emri Sadi Somuncuoğlu'ndan aldığını açıkça ortaya koyuyor.

POLİS BÜNYAMIN YILMAZ'IN PEŞİNDE

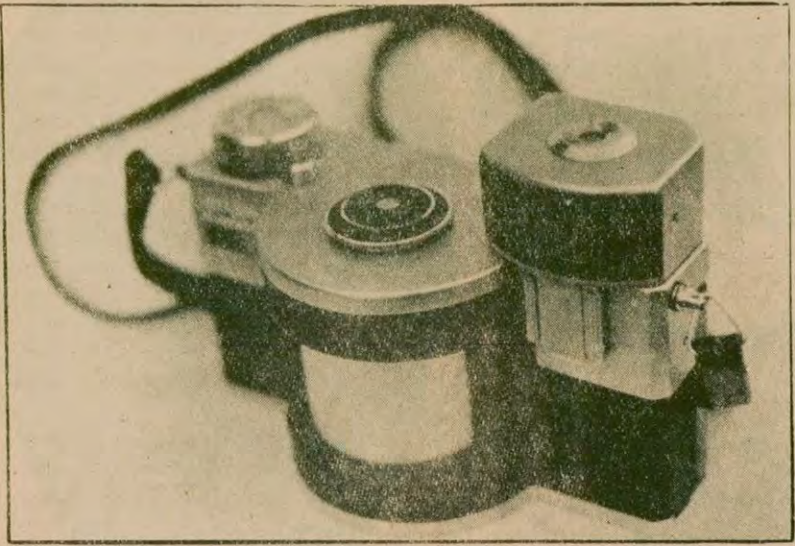
İSTANBUL (ÖZEL)
Ağca'nın örgütlü bir şekilde kaçırılması olayını aydınlatmak isteyen polis yetkilileri aynı gün Kartal-Maltepe Askeri Cezaevinden firar eden er Bünyamin Yılmaz'ın...

(Devamı sa. 7, sü. 6'da)

(Devamı sa. 7, sü. 3'de)

ÖZÜR
Arkadaşlarımız Sina Cıladır'ın bugünkü yazısı elimize geçemediğinden yayımlanmamıştır. Duyurur, özür dileriz.

Hayrabolu'dan Turgut Yıldız Kampanyamıza hünerli bir fotoğraf makinası hediye etti

Hayrabolu'dan Turgut Yıldız, gazetemize 180 derecelik bir açıyla fotoğraf çekebilen bir makina hediye etti. Yıldız, ayrıca 150 liralık da Aydınlik kartlarından satın aldı. Hayrabolu'da gazete bayiliği yapıyor Turgut Yıldız. Gazetemize hediye ettiği makina ile muhabirlerimiz, bundan böyle çok daha güzel fotoğraflar çekecekler. Geniş açı tabiri edilen bu makina ile bir defada çok geniş bir alan tespit edilebiliyor. 23 Kasım tarihli gazetemizde, değerli hocamızı seçkin insan Ümit Doğanay'ın cenaze törenini bu makina ile fotoğrafladık.

"50 adet kitabın gelirini Aydınlik'a veriyorum"

Gazetemizi geliştirmek hepimizin boynunun borcu. Az da olsa ben de katkıda bulunmak istiyorum gazetenin kapmanyasına. Bu nedenle TÜR-DA'ya, dağıtımını yaptığı "Türkiye'de Göç Olgusu, Sorunları ve Çözümü" adlı kitabından elli (50) tanesinin Aydınlik yararına satılmasını, sağlanacak paranın gazetemize verilmesini yazdım. Üğ-rarınızda başarılar dilerim.

Baki ÖZ Gökçeli Ortaokulu
Müdürü NIKSAR TOKAT

muzafer hacıhasanoğlu ELLER öyküler

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sokak, No. 4, Çagağloğlu - İstanbul
35 lira

ÇIKTI 2. Baskı Mao Zedung seçme eserler II

120 Lira

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Çagağloğlu, Hamam Sok. 4/2 İSTANBUL

Doğu Perinçek Kemalist Devrim

2. Baskı
ÇIKTI

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sok. No. 4
Çagağloğlu/İSTANBUL
Tel: 27 25 22

FİKİR MEYDANI

ANARŞİ VE ŞİDDET EYLEMLERİ

Fürizan Hüsrev Tökin

"Sorun, bir idealin başarısı için çalışmak değildir. Anarşizm doktrininin tümüyle tersine hareket edilmektedir"

1863), anarşinin düşünce yapısını kuran düşünce adamlarıydı. Bunlar kana susamış insanlar değillerdi; şiddet olaylarını sevmezlerdi; anarşik eylemlerin karşındaydılar.

Şöyle diyorlardı: "Anarşik hareketlerde kan dökülmesi üzücüdür. İnsanlığın gafleti yüzünden kanlı anarşi olayları daima kötüdür; büyük felakettir. Yalnız kurbanları için değil, izlenilen amacın bütün sağlığını bozar. Her insanın özgür bir değer kazanabilmesi için insanlığa saygılı olması gerekmektedir. İnsanları özgür yapacak olan, şiddet hareketleri değil, aklın saltanatıdır."

Amaçları...

Görülüyor ki, anarşi düşüncesini ortaya atanlar, şiddet hareketlerinin karşındaydılar. Anarşik eylemleri hiç bir zaman önermemişlerdir. Oysa bugün dünyanın birçok ülkelerinde, Türkiye de bunun içindedir;

ve İspanya'yı görüyoruz. Güney ve Orta Amerika'da bu şiddet eylemleri daha çok önceleri başlamıştı.

Devleti zayıflatmak, Türkiye'yi parçalamak bölgelere bölmek, sağ ya da sol düzeni kurmak için bütün eylemciler, ideolojik ayrılıklarına karşın, taktik bir yöntem olarak el birliği etmekte-diler. Bütün bu şiddet, yıldırma hareketlerinin besleyicileri, dışarda yuvalanmıştır.

Bugün, kıtalararasındaki şiddetin çizgileri gittikçe daha kesin olarak belirmektedir. Şiddet eylemleri, ulusal hudutlar dışına çıkmıştır. Çalışma alanı, eylem, bütün dünya düzeyi olmuştur.

Klasik anarşizm...

Bugünkü şiddet eylemlerinin kaynağında, klasik anarşizm ile ilgili olmayan aşırı hareketler yatmaktadır. Bunların neden oldukları kargaşalıklar, eylemlere anarşi demek, alışkanlık durumuna gelmiştir. Bunlar, anarşi olmanın çok, yıldırma ve şiddet eylemleridir.

Demokratik özgürlük ten yararlanarak şiddet yaratmak, demokratik ülkelerde günlük olaylar arasında girmiştir. Şiddet eylemlerinin kol gezdiği ülkeler arasında Türkiye, gittikçe ön plana geçmek eğilimini göstermektedir. Bunun yanında İtalya

Papara!

Papa; işte geldi, işte gidiyor. Gelişi ile gidişi arasındaki üç günlük ziyaret dünyada geniş yankılara yol açıyor. Çin e ilk defa bir ABD başkanının gibi gibi birsey bu.

Çünkü Vatikan Devlet Başkanı sıfatıyla bir Papa, ilk defa bir İslam ülkesini ziyaret ediyor.

Ziyaretinin altında kendine göre hesapları olsa da önemli değil.

Önemli olan ülkemizi rencide edecek herhangi bir hareket girişmemesi... Ziyareti boyunca bir din adamı gibi değil, bir devlet başkanı gibi hareket etmesi...

Yine önemli olan, dünyanın dikkatini Türkiye üzerine çekmesi...

Dünya ve Türkiye dış politikasına yeni boyutlar getirmesi...

Geçtik, Papa'nın ziyaretinin Türkiye dış politikasına getirdiklerinden, Türkiye turizmine getirecekleri bile bizim için yeterli değil mi?

Milyarlar harcasak yaratamayacağımız bir propaganda fırsatından bilmem yeterince yararlanabildik mi?

.....

"Giden gidiyor, olan geride kalanlara oluyor..."

Demirel de oturmuş işte bunu düşünüyor...

"Ecevit'ten enkaz devraldım, şimdi bu enkazın altından nasıl kalkacağım?" Enkaz dediği de PAPA...

Düşündüğü şey de Erbakan'dan bu konuda yiyeceği PAPA!

"Demirel, Batılıların papasını ağırladı" diyerek, bunu bir siyasi propaganda konusu yapabilir Erbakan hoca...

Zaten Demirel de bundan korkuyor ya.

Artık korktuğu başına gelir mi gelmez mi bunun için en iyisi seçimleri bekle-meli.

Şunun şurasında ne kaldı ki?

Kaldık yine biz bize.

Papa içerde, Erbakan dışarda, acaba Ağca nerde?

Cezayinden kaçtıktan sonra, "Papa'yı ortadan kaldırmak için kaçtım" demişti de...

Üç gündür kendisinden haber alamadık, doğrusu bayağı meraklandık.

Öldü mü, kaldı mı?

Yoksa, Papa'nın Türkiye'ye geleceğini duyunca -Erbakan gibi- yurt dışına çıktı mı?

En iyisi onu Sadi Somuncuoğlu'na sormalı.

Bizim meşhur kaçak M. Ali Ağca'ya şu mesajı yollamalı:

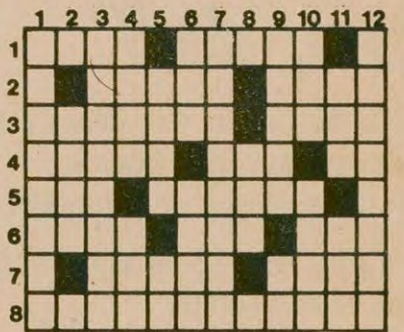
"Elma dersem çık, armut dersem çıkma emi!"

V.I. Lenin Kapitalizmin En Yüksek Aşaması EMPERYALİZM

Genel Dağıtım: TÜR-DA
Hamam Sokak No: 4
Çagağloğlu-İstanbul

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Abdi İpekçi'nin katlinin soyadı-Keşken ağacın ye de kalan kütük dişi. 2) Eşlepler (eski dil)-Ter-si fırlatma. 3) Aslere ko-sul bildirmek için çağ-ıran perdesiz bari-Tersi bir ünlüm. 4) Sarı'dın bilginlerince denizi-Mes-leği-Kıymada. Tantal'ın simgesi. 5) Bir peygamber. Gerekli yiyecek ve içecekler, azık. 6) Geri, art-Pişmiş çayın kıvamı-Tersi türbece altına olan. 7) Bir bayan adı-Tasdik. 8) Parmaklarımızdan biri. YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Cankurtaran arabası. 2) Onaylama belirten bir sözcük. 3) Atak ya da kendini bilmez. 4) Erkek kişi-Sonuna 'A' gelirse hilal. 5) Na-maza çağrı-Bir harfin okunuşu. 6) Büyük göçebe çadı-rı-Söz ve davranışta benimsenen genel yollar, ertem. 7) Kaldıraç. 8) Orta Doğuda bir başkent. 9) Bilgisiz-Fizikte bir kanun. 10) Tersi bağrasklar (eski dil)-İtalya'da bir yarımadga 11) Yayımcılıkta ilgili bir devlet kurumunun simgesi-Ölü karşıtı. 12) Ona buna meydan okuyan, kültübanbeyi.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

"Tarlalarımız çok verimli. Su olsa bura ar yemyeşil olur. Senede en az iki ürün alabiliriz"

Antalya Ovasında susuzluk çeken bir bölge, Serik'in Teke Köyü civarı

ZEYBEKLER KÖYLÜLERİNİN 15 SENEDİR SULARI YOK

● Köylüler 3-5 kilometreden sirtlarında içme suyu getiriyor

İsmet Özçelik

Antalya ovası... Türkiye'nin en verimli ovalarında biri... Senede en az iki defa ürün alınan bir ova... Bu ovanın ortasında, Serik ilçesinin Tekke köyü civarında 20 bin dönümlük susuz arazi... İçme suyu bile bulamayan köylüler... Sirtlarında da 3-5 kilometreden içme suyu getiren Zeybekler köylüleri...

20 bin dönümlük susuz araziye gören insanın, ilk aklına gelebilecek olan düşünceler bunlar... Üretimin düşük olmasından yakınılan Türkiye'de bu ovanın sulanması ülke ekonomisine önemli katkıları yapacak. Sulama konusunda görüştüğümüz Zeybekler köylüleri şöyle dediler: "Tarlalarımız çok verimli. Su olsa buralar yemyeşil olur. Senede en az iki ürün alabiliriz. 15 senedir bu tarlaların sulanması için uğraşıyoruz, ama hâlâ su getiremedik. Bu sene bir ümit vardı. Ama şimdi iktidar değişti. Bizim köy CHP'li diye su işimizi engellerler. Bu rayya sulama suyunun getirilmesi hem bize yarar sağlar, hem memleket. Biz burada pamuk eksek dışarı satılır döviz gelir. Hem bizim yüzümüz biraz para görür hem ülke... İçme suyu konusunda da derterli olduğun söyleyen köylüler "200 nüfus bir kuyuya bakıyoruz. Bazın kuyu da batıyor. O zaman 3-5 kilometreden sirtımızda su getiriyoruz. Artık yetkililer bu işe bir çözüm bulsunlar. 20 bin dönüm arazi boş boş yatıyor. Yazık değil mi?" dediler.

ZONGULDAK

Milli Eğitim Bakanlığının dikkatine

Öğretmenin sırtına bir kambur daha eklenmesine göz yummayın

Ben İstanbul'dan Zonguldak iline tayin oldum. 9 bin liraya kamyonet tutarak taşındım. Yolluk parası için müracaat ettiğimde, "Boşuna müracaat etmeyin, şimdiye kadar hiç ödenek çıkmadı" dendi. Daha önce de Manisa ilinde öğretmenim. Yolluk paramı alamadım. Gerçekleştirene ödenek yok oluşuydu.

Bugün benim gibi ödenek yok diye yolluk parasını alamayan onbinlerce öğretmen var. Devletin bu öğretmenlerin yolluk borcu milyon-larca lirayı bulmaktadır.

Yol paramızın öde birini yolluk olarak verdikleri gibi, bir de ödenek yok gibi bahanelerle zaten zor geçinen öğretmenlerin sırtına bir kambur da oradan eklenmesine göz yummamızın dileğiyle...

Cengiz Topel İlkokulu Öğretmeni
Ayşe Şenel

İran İslam Devriminin Genelkurmayı 1979 yılının ocak ayında Paris'te. İşte o zaman "Homeyni'nin danışmanlarından" biri olan Sadık Kutbzade yabancı basın mensuplarına bir açıklama yapıyor.

(Fotograf AYDINLIK)

HOMEYİNİ'NİN YENİ DİŞİŞLERİ BAKANI

Sadık Kutbzade

ÖNCEKİ gece Abdülhasan Beni Sadr'ın yerine getirilen İran'ın yeni Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade yaptığı açıklamada, İran'ın dış siyasetinde hiç bir değişiklik olmayacağını açıkladı.

Kutbzade, "İran'ın dış siyaseti İmam Homeyni tarafından çizilmiştir, biz de bunu olduğu gibi uygulayacağız" dedi. Kutbzade, İran Radyo ve Televizyon Başkanlığı görevini sürdüreceğini de söyledi.

Sadık Kutbzade, Şubat Devriminden bu yana işbaşına getirilen dördüncü Dışişleri Bakanı. Ulusal Cephe Başkanı Kerim Sencabi'nin istifasıyla yerine İbrahim Yazdı getirilmişti. Bazergan hükümetinin istifasıyla birlikte Dışişleri Bakanlığına Yazdı'nın yerine İslam Devrim Konseyi Üyesi Beni Sadr getirilmişti.

20 yıl yurt dışında sürgünde yaşayan ve Ayetullah Homeyni ile birlikte İran'a dönen Kutbzade 45 yaşında. İran Radyo ve Televizyon Kurumunun Başkanlığına atanan Kutbzade, son aylarda en katı tutumlu şahsiyetler arasında yer almıştı. Kutbzade, Kurumun başına getirildikten sonra, Batı müziğini yasakladı ve dini içerikli yayımlara ağırlık verdi.

İyi giyimen ve kültürlü bir insan olarak nitelenen Kutbzade, beş yıl süreyle ABD'de Georgetown Üniversitesinde eğitim gördü.

İran'ın yeni Dışişleri Bakanı, Brezilya Televizyon Şirketine verdiği demeçte, ABD yönetiminin gelecek yıl yapılacak seçimlerde oy toplamak için siyasal çıkar sağlamak amacıyla İran'da kasıtlı olarak bunalım yarattığını ileri sürdü. "Devrimin başından beri bugünkü durumu yaratmamak için uğraştık. Ancak, ABD bizim zaafı oldu, umuzu düşünerek bize baskı yapmak için karanı gözükmeğe başladı. Şimdiki durumu seçimlerde yarar sağlamak için hulladıklarına inanıyorum" dedi.

Çin Başbakan Yardımcısı Deng:

"Sosyalist demokrasi anarşizm değildir"

PEKİN Paris'te yayınlanan "International Herald Tribune" gazetesinin bildirdiğine göre, Çin Başbakan Yardımcısı Deng Siao Ping, dünyanın en önemli ansiklopedisi "Encyclopaedia Britannica"nın iki yetkilisine Çin'deki muhalefet hareketinden sözetti. Deng, geçen ay casusluk suçuyla 15 yıla mahkum edilen Wei Jingseng'e verilen cezadan sert olduğunu, fakat bir örnek teşkil etmesi gerektiğini söyledi. Deng, demokrasiden yana olduğunu fakat aşırılığın kabul edemeyeceğini belirtti. Çin'in ne olursa olsun yeni bir sömürücü sınıfın yükselmesine izin veremeyeceğini vurguladı.

Başbakan Yardımcısı, İngiliz konuklara ayrıca, Pekin'deki Demokrasi Duvarının varlığını belirtti.

Çin Başbakan Yardımcısı, Çin'in demokratik bir düzen istediğini, fakat pazar ekonomisinin bazı yönleri benimsense de kapitalizme dönmeyeceğini, öte yandan sosyalist demokrasinin anarşizm anlamına gelmeyeceğini belirtti.

İran'ın Güvenlik Konseyi toplantısına katılıp katılmayacağı belli değil

Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinin önünde sık sık gösteriler düzenleniyor. Elçilik işgali 26. gününe girerken ABD-İran buhranına hâlâ çözüm bulunamadı.

Russell Mahkemesi Şahı yargılayacak

Carter, Homeyni'yi elçilik baskınından sorumlu tuttu

Vance, Kissinger'den kamuoyu önünde yorum yapmamasını istedi

WASHINGTON/TAHRAN İran'ın BM Güvenlik Konseyi toplantısına katılıp katılmayacağı henüz kesinlik kazanmazken, ABD Başkanı Carter, önceki akşam düzenlediği basın toplantısında, rehinelere herhangi bir zarar gelmesi halinde sonuçların çok vahim olacağını tekrarladı ve Ayetullah Homeyni'yi elçiliğin işgalinden sorumlu tuttu. Öte yandan BM Genel Sekreteri Waldheim, İran'ın yeni Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin cumartesi günü Güvenlik Konseyi toplantısına geleceğini umduğunu söyledi.

Carter'in çarşamba gecesi yaptığı açıklama, İran bunalımının başlamasından bu yana ABD Başkanının yaptığı en sert açıklama olarak niteleniyor.

Carter televizyonda yayımlanan konuşmasında şöyle dedi: "ABD şantajı boyundurmaya çalışıyor. Tüm Amerikalılar kurtarılabilecek kadar bizi rahat ve huzur yoktur. İran'ın kendi yarattığı bu vahim durumu idrak etmesi ve rehinelere bir tekne zarar geldiği takdirde doğacak sonuçların dehşetini bilmesi gerekir."

Carter, rehinelere kurtarılması için barışçı yolun sonuna kadar kullanacağını vurguladı. Ancak, bunun sağlanmaması halinde elerinde başka yollar da olduğunu ileri sürdü.

"Şahın ABD'de tedavi olmasını ben önerdim"

Carter daha sonra Şahın ABD'de tedavi olmasını kendisinin önerdiğini ve bundan hiç pişmanlık duymadığını ileri sürdü. ABD Başkanı bütün sorumluluğu kendisine ait olduğunu söyledi.

Carter, Şahın ABD'ye gelme-

WASHINGTON/TAHRAN

İran'ın BM Güvenlik Konseyi toplantısına katılıp katılmayacağı henüz kesinlik kazanmazken, ABD Başkanı Carter, önceki akşam düzenlediği basın toplantısında, rehinelere herhangi bir zarar gelmesi halinde sonuçların çok vahim olacağını tekrarladı ve Ayetullah Homeyni'yi elçiliğin işgalinden sorumlu tuttu. Öte yandan BM Genel Sekreteri Waldheim, İran'ın yeni Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin cumartesi günü Güvenlik Konseyi toplantısına geleceğini umduğunu söyledi.

Carter daha sonra, Müslüman dünya ile iyi geçinmek istediklerini ileri sürerek, "İslam ülkeleriyle aramızda bir soğuk savaş ortamı doğmasına imkan yoktur" dedi.

Waldheim'in açıklaması

BM Genel Sekreteri Waldheim, İran'ın yeni Dışişleri Bakanı Sadık Kutbzade'nin Güvenlik Konseyi'nin İran'la ilgili toplantısına katılmak üzere cumartesi günü New York'a geleceğini umduğunu söyledi.

İran'ın dışişleriyle görevli bakanı Beni Sadr önceki gece Devrim Konseyinin kararıyla görevinden alınmış ve yerine İran Radyo ve Televizyon Genel Müdürü Sadık Kutbzade atanmıştı.

İranlı öğrencilerin bildirisi

Öte yandan Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinin işgal eden öğrenciler yayınladıkları bildiride Güvenlik Konseyini ABD'nin milkröfonu olarak nitelendirdi.

Öğrencilerin bildirisinde, BM'nin İran devrimine alay ettiği ileri sürüldü. Güvenlik Konseyinin aldığı hiç bir kararın tanınmayacağı belirtildi.

New York'tan gelen haberlerde ise Sadık Kutbzade'nin yeni İslam Anayasası onaylandıktan ve Muharrem ayı tamamlandıktan sonra (19 Aralıkta) Güvenlik Konseyi toplantısına katılacağı ileri sürüldü.

Russel Mahkemesi devrik Şahı yargılayacak

Ünlü İngiliz düşünürü Bertrand Russell'in adı taşıyan Uluslararası Russell Mahkemesinin devrik Şahın eylemleri hakkında soruşturma açmaya hazırlanacağı bildirildi.

Resmi niteliği olmayan bu kurul, dünyanın çeşitli ülkelerinden tanınmış aydınlardan oluşuyor.

Televizyonda konuşan Yugoslav tarihçisi ve Mahkeme Başkanı Vladimir Dedijer, Şah hakkındaki soruşturma açılmasına kararının, Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinin işgali öncesinde alındığını belirtti.

ABD Hazine Bakanı Miller: ABD İran'a müdahale ederse...

ABD Hazine Bakanı Miller, "ABD İran'a askeri müdahalede bulunduğu takdirde, Orta Doğu'daki petrol kaynaklarına onarılacak zararlar vermiş olacaktır" dedi.

Kuveyt'ten Londra'ya giden kaçak gazetecilerle konuşan Miller, ziyaret ettiği üç Arap ülkesinde yetkililerin kendisine bölgede bir çarpışma olmasından büyük kaygı duyduklarını söyledi.

Miller, petrol üreticisi Arap ülkelerinde ABD'nin pek çok dostu bulunduğunu, ancak bu dostluğun şimdiki halde ABD'nin İran'a askeri müdahalede bulunabileceği korkusu içinde hafiflediğini kaydetti.

Vance Kissinger'ı uyardı

Bu arada ABD Dışişleri Bakanı Vance, eski meslektaşısı Kissinger'den, Carter yönetiminin eski İran Şahına karşı takındığı tutum konusunda kamuoyu önünde yaptığı yorumlara artık son vermesini istedi.

Kissinger, pazartesi günü yaptığı açıklamada, eski Şahı ABD'ye kabul etmesi için hükümete baskı yaptığı yolundaki haberleri reddetti.

Hükümet ordusu hala saldırıyor ama AFGAN GERİLLALARI KAYBETİKLERİ MEVZİLERİ YENİDEN KAZANIYOR

Pakistan'da yayımlanan "Jang" gazetesinin bildirdiğine göre, Afgan Hava Kuvvetlerine ait Rus yapısı MIG-21 uçakları Takhar Eyaletindeki Müslüman gerillaların kamplarını bombaladı.

Bu arada yaralı ve ölü sayısının 126 olduğu bildiriliyor. "Payman-i İttihad-ı İslami" örgütünün yayınladığı bir basın bildirisinde pazartesi günü saldırı sonucunda eyalet merkezi Taalu Kan'da birçok evin yıkıldığı belirtiliyor.

Müslüman gerilla örgütü bombardmanın, geçen hafta bölgede meydana gelen çatışmalarda 6 tankı ele geçirmelerine ve 200 hükümet askerini yaralamalarına bir misilleme olduğunu bildiriyorlar. Müslümanlar, bombardmanın sırasında bir de helikopter düşürdüler.

Öte yandan, AP Ajansı Pakistan'daki diplomatik kaynaklara dayanarak verdiği habere, Dar-e-Azad kentinden üç zırhlı birliğin aylardır isyancılar tarafından kuşatılmış Pakistan ve Pakistan eyaletlerindeki kışlalara ikmal yaptığını belirtiyor.

Kabil'de oturan bir yabancının AP muhabirine söylediğine göre, Müslüman gerillalar Sovyetler Birliği ve Çin sınırındaki stratejik öneme sahip Badakşan Eyaleti merkezi Faizabadı ele geçirdiler.

Bu arada Kabil'de üslenen 8. Tüme'ne bağlı bazı askerler Badakşan'daki gerillalara saldırma- yı reddettiler.

Sovyet Ordu Gazetesinin iddiası: "Hegemonyacı ABD daha saldırganlaştı"

MOSKOVA Sovyet ordusunun resmi yayın organı "Krasnaya Zvezda" gazetesine göre, ABD'nin hegemonyacılık ve saldırı peşinde koştuğu anlatılan bir makale yayımlandı. TASS Ajansı'nın da yayınladığı yazıya göre, Amerikan Haberalma Örgütü, CIA, başka ülkelerin işlerine karışıyor ve bazı ülkeleri hakimiyeti altına alıyor.

"ABD'nin son zamanlarda daha saldırgan ve daha Sovyet düşmanı olduğunu" öne sürerek "Krasnaya Zvezda", Washington yönetiminin Batı Avrupa'dan Orta Doğu'ya keşif uçakları gönderdiğini ve Suudi Arabistan yönetiminin de bazı ülkeleri hakimiyeti altına aldığını belirtti.

Bu siyasi ilişkilerin yanı sıra Moskova ile siyonist yönetim arasında ticari ve iktisadi bağlar da sürekli olarak gelişiyor. İstatikler

Bazı hükümet askerleri gerillalara saldırmayı reddetti

Filistin'le dayanışma gününde...

AGAPİ DURAN bu Selim, bizim gazetesinin resimlerine bakarken gece nöbetinin yorgunluğunu henüz atamamıştı. Gözlerinin altı kırık kıvrıştı. "Orta Doğu Savaşı ve Barış" dizisinin başlığını eleştirdi önce. "Orta Doğu Savaşı ve Savaş" demeziz gerekirdi diye konuştu.

Geçen yaz Afganistan'a giderken, yine Lübnan'dan geçmiştik. Hem Beyrut'ta FKÖ'nün son durumunu inceler, hem de Filistinli gerilla dostlarımızla konuşuruz di-vordum.

Abu Selim, ile bir kuşluk vakti karşılaştık. Güney Lübnan'da ağustos ayında cırcır böceklerinin sesi vardı, bir de İsrail jetlerinin. Çadira yeni arkadaşlar girerken, Orta Doğu'daki son gelişmeleri gözden geçirmeye başladık:

— Arafat-Kreisky görüşmesini nasıl karşılı-yorsunuz?

— Artık bütün dünya Filistin direnişini tanı-maya başladı. Zaten Abu Lütf Faruk Kad-dumi bunu daha önce belirtmişti.

— Peki ama şimdi bir de ABD-FKÖ diya-loğu meselesi var...

— ABD eninde sonunda bir gün FKÖ'yü ta-nıyacak. Biz buna inanıyoruz.

Sonra da Sovyetler Birliği ile ilişkiler konu-suna değinmiştik. Aslında bu sorun o zaman gündemdeydi.

Orta Doğunun etkin dergilerinden "El Havadis"te çıkan bir yazı, bütün haziran ayı boyunca Beyrut'taki FÖK büroları ve Sov-yet Büyükelçiliğinde çalkantılara yol açmış-tı. "FKÖ ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişki bozuluyor" manşeti ile yayınlanmıştı bu yazı. SALT-2 tartışmaları nedeniyle, FKÖ'nün Mos-kova'ya karşı güvensizlik duymaya başladığını belirtiyordu. Sonra, Rusya'dan İsrail'e gelen müseviller konusuna değiniyordu, Arap dergisi.

Birkaç hafta önce bu konudaki görüşlerimi sorduğumuz, Filistin Planlama Merkezi Müdürü Münir Şefik şöyle konuşuyordu:

— 1979 yılının ilk altı ayında İsrail'e gelen göçmen sayısı geçen yıl aynı dönemdeki sayı-yı aştı. Geçen yıl bu sayı 30 bin civarındaydı, bu yıl ise 50 bine ulaştı. Siyonistlerin bu göç-menlere büyük ihtiyacı vardır. Özellikle Batı Şeria ve Gazze'deki yeni yerleşim merkezle-rini doldurmak için İsrail'in bu göçmenlere büyük ihtiyacı vardır.

Moskova'nın Orta Doğu siyasetinde dikkat çeken bir başka nokta da, İsrail ile ilişkiler sorunu.

Örneğin Kudüs radyosu, 14 Temmuz tarih-li yayınında şu bilgiyi veriyordu: "Nazilere karşı kazanılan zaferin 34. yıldönümünün tören-lerine katılmak üzere, aralarında SSCB hükü-meti yayın organı "İzvestia" gazetesinin siyasal yorumcusu bulunan 4 kişilik bir Sovyet heyeti yarın Kudüs'e geliyor."

Bu siyasi ilişkilerin yanı sıra Moskova ile siyonist yönetim arasında ticari ve iktisadi bağ-lar da sürekli olarak gelişiyor. İstatikler

COMECON ülkelerinin sadece 1976 yılında İsrail'den 20 milyon dolarlık ithalat yaptığını gösteriyor.

İki siper devletin Orta Doğu'daki konumu-nu bakın Burçisil köyündeki bir Filistinli köylü ne kadar güzel somutlaştırıyor: "Bizim basımızda ne geldiyse büyük devletlerden geldi. İsrail'e silahı Amerika, pilotu da Rusya ver-iyor!"

İşte Orta Doğu bunalımının kökünde yatan gerçek bu. Ve bu gerçeğin ışığında FKÖ 1979 yılında büyük gelişmeler kaydedi-yor. Özellikle diplomatik alanda yeni zafer-ler kazanıyor. Batı Avrupa her geçen gün Fi-listin sorununu daha olumlu bir şekilde ele alıyor. ABD yönetimi içinde de FKÖ'yü tanı-ma yolunda girişimler var. Hatta siyonist yönetime baktığımızda bile, bir Moşe Dayan çıkıp "FKÖ'yü yok sayamayız" demek zorun-da kalıyor.

"Filistin Halkıyla Dayanışma Gününde" bunlar geliyor insanın aklına.

5 kitadan KISA HABERLER

Dünyanın ikinci en büyük uçak kazası: 257 ölü

AUCKLAND/AJANSLAR Daha önce kaybolmuştu haberi verilen Yeni Zelanda Havayollarına ait DC-10 uçağının yana-rak düştüğü ve Antartika'daki Erebus dağımın yamacında enkazının bulunduğu bildirildi. Olay yerine giden kurtarma ekipleri ve dağcılar uçakta bulunan 257 yolcu ve personelden hayatta kalan olmadığının sandığını belirt-tiler. Havacılık şirketi yetkilileri ise can kaybı açısından bu olayın dünyanın ikinci en büyük uçak kazası olacağını açıkladılar.

Turistik amaçla Antartika üzerinden uçan Yeni Zelanda uçağı önceki gün kaybolmuştu.

El Salvador'daki Güney Afrika büyükelçisi kaçırıldı

El Salvador'daki Güney Afrika Büyükelçisi Archibald Gardner Dunn'un dün büyükelçilik-ten çıkarken 10-15 kişiden oluşan silahlı bir grup tarafından kaçırıldığı bildirildi.

BBC Radyosunun haberine göre 6 yıldır büyükelçilik görevini yürütmekte olan Dunn, Gü-ney'de kaçırılmak istenmişti. Dunn, El Sal-vador'da diktatör Romero'nun devrilmesinden sonra kaçırılan ilk diplomat.

Dublin'de AET Zirvesi

Avrupa Ekonomik Topluluğunun dokuz üyesinin devlet veya hükümet başkanları İrlanda Cumhuriyeti'nin başkenti Dublin'de bir araya geldiler. İki gün sürecek olan zirve toplantısın-da İngiltere'nin topluluk bütçesine yaptığı katkı-nın azaltılması sorunu ele alınacak.

Zirve gündeminde İngiltere-Fransa ilişkileri-nin yanı sıra petrol krizi, AET'nin çalışma planı ve muhtemelen Yunanistan, İspanya ve Portekiz'in Topluluk ile ilişkileri sorunları ele alınacak.

Şili'de 400 kişi tutuklandı

Şili'nin başkenti Santiago'da 400 kişinin tutuklandığı bildirildi.

Anadolu Ajansı'nın haberine göre, tutuklama-lar salt günü bir polis memurunun "sol" eğilimli bir kişi tarafından öldürülmesi üzerine kentlin kenar mahallelerinde düzenlenen operasyon sırasında yapıldı. Operasyon esnasında polise karşı direnen bir kişinin öldürüldüğü de gelen haberler arasında.

"Özgürlük Yolu" taraftarı sendika şube yönetimi ile aynı gruptan ayrılan Belediye Başkanı arasındaki sürtüşme sürüyor

Diyarbakır Belediyesinde grupların çatışması sonucu grev ihtimali belirdi

●Belediye Başkanı Mehdi Zana, sendika şube yönetimini suçlayan bir bildiri yayınladı

DIYARBAKIR (ÖZEL) Diyarbakır Belediye işyerlerinde yetkili bulunan DİSK'e bağlı Genel İş Sendikası, ikinci kez grev kararı aldı. Belediye ye bağlı bazı işyerlerini kapsayan grev kararı, geçtiğimiz günlerde resmen ilan edildi. Diyarbakır halkı da kışa girerken yeni bir belediye grevi ile karşı karşıya kalıyor.

Uzun süren Diyarbakır Belediye grevi halkın hayatını olumsuz yönde etkilemiştir.

yapmak zorunda bıraktım. Bunun baş sebebi de sendika yönetimidir. Sendika yönetimi bir yandan işçi haklarını savunuyorum safasızını ileri sürerken, diğer yandan işçilerin ekmeğine sebep olmaktadır. Bunu bilerek ve kasıtlı yapılmaktadır, ama belediyeyi hizmetten alıyorken, dedi.

Belediye Başkanı M. Zana, ayrıca Bölge Çalışma Müdürlüğü'nde sendikaların tertiplerine ışık yaktığını iddia etti. Belediyeye bağlı işyerlerinde alınan bu yeni grev kararı, Belediye Başkanı Zana ile Sendika Başkanı Adız arasındaki mücadelelerin ikinci roundu olarak değerlendirildi.

GREV VE ÇATIŞMA Diyarbakır Belediyesinde Eylül ayı içinde başlayan grev uzun süre devam etmiş ve Sendika Şube Yönetimindeki "Özgürlük Yolu" taraftarları ile kendilerinden ayrılmış belediye başkanları arasında bir sürtüşmeye dönüşmüştü.

Bu çatışma sonunda çöpler uzun süre belediye binası önüne yığılmış ve şehirdeki halkın sağlığı da biriken çöpler nedeniyle tehlikeye atılmıştı. Zeynel Irmak, belediye başkanının bu davranışını "Eylül ayında ödenmesi gereken toplu sözleşme farklarının bugüne kadar ödenmemesi... İşçilere sağlık elbise verilmemesi... Servis araba binasının hizmete konmaması... Temsilcilik odasının tahsis edilmemesi... Dört işçinin işi aktifin feshedilmesi... Belediye yetkilileri işe işçilerin talepleri konusunda yaptıkları açıklamada, toplu sözleşme farklarının ancak "ellerine para geçerse" ödenebileceğini söylediler.

Zeynel Irmak

Tarım-İş Genel Başkanı

Zeynel Irmak: "Ekonomimiz dışa bağımlı olduğu için tarım ürünlerimiz satılmıyor"

Uludağ Volfram Tesislerinde yetkiyi Bursa Maden İşçileri ve Havalisi Sendikası aldı

BURSA (THA) Uludağ'daki Etibank'a ait Volfram tesislerinde çalışan bin civarındaki işçi adına toplu sözleşme yapma yetkisini, Bursa ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası kazandı.

Türk-İş'e üye Maden Federasyonuna bağlı Bursa ve Havalisi Maden İşçileri Sendikası ile Bağımsız Maden İşçileri Sendikası arasında bu işyeri için uzun bir zamandır yetki mücadelesi olmaktadır.

ANKARA (ÖZEL) Türk-İş'e bağlı Tarım-İş Sendikası 8. Genel Kurul çalışmaları Ankara'da başladı. Sendika Genel Başkanı Zeynel Irmak yaptığı açılış konuşmasında, ülke ve dünya durumu ile tarım işçilerinin sorunlarına değinerek, "Bir tarafta Ege ve Kıbrıs sorunlarının yılan hikayesine dönen olumsuz durumları nedeniyle Yunanistan'la sürekli gerginlik içinde olmamız, diğer taraftan ekonomimizin dışa bağımlıktan kurtulmaması, ülkemizi ekonomik, siyasal ve sosyal bunalımlara sürüklemektedir. Bu durumda tarımsal ürünlerimizin dünya pazarlarımızda yerleşmesi ve pazar bulması devamlı engellenmektedir" dedi.

Az gelişmiş ülkeler üzerinde süper devletlerin kendilerini kabul ettirme savaşını vermek için yarıştıklarını kaydeden Irmak, bu güçlerin topluluklarımızı çok yönlü etkilediğini de belirtti.

İKİNCİ GÜN

Tarım-İş'in 8. Genel Kurulunun ikinci gününde bir konuşma yapan Orman Bakanı Hasan Ekici "Tarım ve orman işçileri için bir sosyal güvenceye sahip değillerdir. Bağ-Kur kapsamı içinde düşünülerek onları bu güvenceye kavuşturacağız" dedi.

Konuşmasında orman işçilerinin en riskli iş olduğunu söyleyen bakan toplu sözleşmelerde orman ve tarım işçilerinin yanında olacağını vadedti.

Genel Kurulun ikinci gününde konuşan Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Cemal Kilahlı da Tarım İş Kanunu çıkaracaklarını ancak bunun anarşi sorunundan sonra gündemin ikinci maddesi olduğunu söyledi.

İzmir'de peşpeşe kapanan fabrikalara bir yenisi daha eklendi, Öztürk Deri Fabrikası işçileri kanunsuz lokavt sonucu işten çıkarıldılar.

İzmir'de 50 işçi daha sokağa atıldı

●Öztürk Deri Fabrikası kapandı, işçiler direnişe başladı

İZMİR (ÖZEL) İzmir'de kurulu Öztürk Deri Fabrikasında çalışan 50 işçinin işyerini kapandıktan sonra işsiz kaldı ve direnişe başladı. Hafta sonunda normal ücretlerini alan ve pazartesi işlerine dönen işçiler işyerini kapattılar. İşçilerin bu davranışını kanunsuz lokavt olarak niteleyen işçiler, işe almaları için fabrika önünde direnişe başladılar. Fabrikada çalışan işçiler, "Bizlere hiç bir açıklamada bulunmadan işyerini kapatıyor. Hiç bizim haklarımızı ve tazminatlarımızı almıyor. İçimizden 24 senelik arkadaşlarımız var" dediler.

Deri-İş Sendikası İzmir Şube Başkanı Burhan Filiz, işçilerin tutumunu kinade ve işçilerin haklarını almaya kadar direnişi sürdüreceklerini söyledi.

Divriği Demir-Çelik sınavında yolsuzluk!..

Sanat Okulu mezunları

işe alınmazken

●Yolsuzlukla ilgili olarak Yeraltı Maden-İş yöneticileri suçlanıyor

●140 kişi sınavın iptali için Bakanlığa başvurdu

●Yeraltı Maden-İş'in temsilcileri tepkiler üzerine görevden uzaklaştırıldı

SIVAS (ÖZEL) Yeraltı Maden-İş Sendikasının Divriği Demir Çelik İşletmeleri giriş sınavında yaptığı yolsuzlukla ilgili tepkiler artıyor. Sınav esnasında hapiste olduğu saptanan bir şahsın sınavı kazandığı, öte yandan sanat okulu mezunlarının işe alınmadığı belirtiliyor. Sınav katılan, ancak işe alınmayan 140 kişi Bakanlığa telgraf çekerek sınavın iptalini istedikler.

Sivas'ta yayınlanan "Anadolu" gazetesinde yer alan bir habere göre Mustafa Hanoğlu adlı vatandaşın sınav tarihinde hapiste olduğu halde sınavı kazandığı saptandı. Ayrıca Mustafa ve Naci Demirtaş adlı iki kardeşten sadece Mustafa Demirtaş sınavı kazandı. Oğlu için Naci Demirtaş da sınavı kazandığını iddia etti.

Gazeteye verilen ilanda askerliğini yapmış 150 kişinin işe alınacağı açıklandığı halde 300'e yakın kişi işveren ve Yeraltı Maden-İş yöneticilerinin isteğine göre alındı. Bu arada işveren adına sınavı kazanan Yeraltı Maden-İş taraftarı Müdür Yardımcısı Mustafa Gökkadağ isimli şahsa 19 kişilik kontenjan ayrıldı ve bu kişinin bu kadrolara Trabzon ve Adana'dan kendi eğitimiyle militaları doldurduğu öne sürülüyor.

Sınav sırasında "askerliğini yapmış olmak" şartı Yeraltı Maden-İş yöneticileri tarafından iptal edilmiş ve işçilere "Samsun sigarasının boyu kaç santim", "Pasta ne demektir", "Çocuk bezi nasıl yıkanır" gibi sorular sorulmuştu.

İŞÇİLER TEPKİ GÖSTERİYOR

Yeraltı Maden-İş Sendikasının sınavlarda yaptığı bu yolsuzluk Divriği işçileri arasında tepkiler yarattı. Tepkiler üzerine sendika yöneticileri işyerinde Yeraltı Maden-İş'in önderi durumunda ki Seyit Demir ve temsilci Mehmet Yavuz'u görevden alacaklarını işçiler önünde açıklamak zorunda kaldılar. İşçiler ise "Onları zaten biz seçmedik ki. Siz seçerken bize danıştınız mı" diyerek sendika yönetimini suçladılar.

Hapisteki şahsa sınav kazandırıldı!..

MAHKEME ERTELENDİ

Öte yandan Divriği'de Yeraltı Maden-İş'in Cevher-İş'in binasını işgal etmesi ile ilgili 20 Kasım'daki duruşma ertelendi.

Devrimci Sağlık-İş Genel Başkanı görevinden istifa etti

İSTANBUL (ÖZEL) DİSK'e bağlı Devrimci Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanının görevinden istifa ettiği öğrenildi.

Sendika yetkililerinin alınan bilgiye göre, özel bir takım sorunları nedeniyle görevinden istifa eden Genel Başkan Mehmet Çevikel'in yerine geçici olarak Genel Başkanvekili Tahsin Erdoğan baktırmaya başladı. Öte yandan Devrimci

Diyarbakır Gürüz Un Fabrikasında grev başladı

DIYARBAKIR (AA) Diyarbakır'ın en büyük un fabrikalarından Gürüz'de DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası üyesi işçiler greve başladılar. Grev nedeniyle şehirde un darlığına başlayabileceği bildiriliyor.

Gıda-İş Diyarbakır Bölge Temsilcisi Nadir Yekeş, grev, toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşmaya vadi lamaması

İZMİR (THA) DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının TARİŞ'in 4 çirçir fabrikasında bir süre önce başlattığı toplu sözleşme görüşmelerinde, ücretler ve bazı sosyal haklar üzerinde taraflar arasında anlaşmaya varılmadı. Bunun üzerine işçiler greve başladılar. THA muhabirinin edindiği bilgiye göre,

İZMİR (AA) DİSK'e bağlı Tümkar-İş Sendikası İzmir Şubesi ile Aliaga'da kurulu Viking Kağıt Fabrikası işçileri arasında toplu sözleşme imzalandı. Fabrikada çalışan 170 işçinin gündeliklerini birinci yıl için 300, ikinci yıl için de

300 liralık zam yapıldığı bildirildi.

Tümkar-İş Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Alpaslan Dağdelen toplu sözleşmeyle işçilerin birinci yıl için 9 maaş ikinci yıl için ise 10 maaş tazminatlarını hak kazandıklarını söyledi.

Yunan Basını tutuklu ikinci kaptan ile suvarilerine kötü muamele yaptığını yazdı

●Yunan Hükümeti Türkiye nezdinde teşebbüse geçerek, süvari ve ikinci kaptanın serbest bırakılmasını istedi

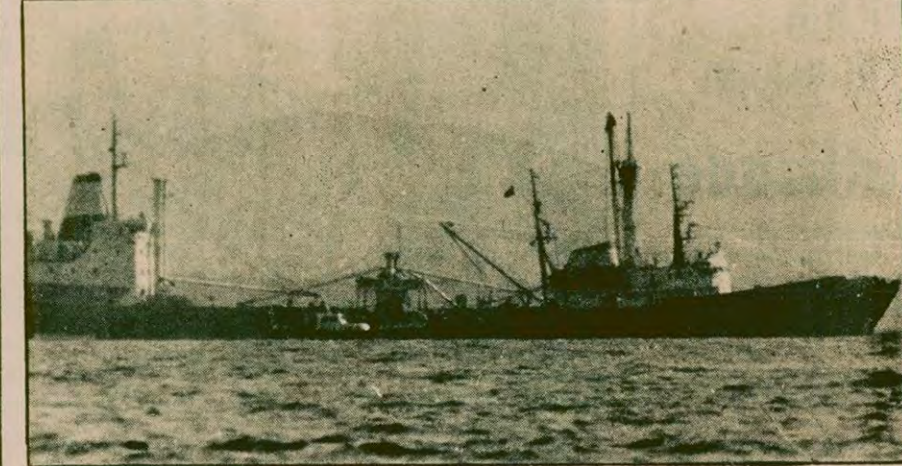
MİHAİL VASILYADIS (ATINA) Hemen hemen tüm Atina gazetelerinde çıkan haber ve yorumlarda Türkiye'de tutuklu

bulunan Yunan bandıralı Endriadis gemisinin kaptanı ile ikinci kaptanına kötü muamele bulunduğuna iddia ediyor. Adı geçen gemi bir

müddet evvel boğazın girişinde Romen İndependente petrol gemisiyle çarpışmış ve büyük bir kaza meydana gelmişti. Yunan basınındaki ya-

Marmara'da birbiri ardına patlayan tanker petrol depoları İstanbul'da endişeli anlar yaşatırken, Yunan bandıralı geminin ikinci kaptanı basınının bir kısmında olayın tek sorumlu olarak gösterilmişti. Acaba Yunanlı olmayıp Alman olsaydı bu derece suçlanacak mıydı?

Romen tankeriyle çarpışan, Yunan bandıralı Endriadis gemisi de yara almış, yardıma gelen Türk gemilerinin su sıkmasıyla yangın söndürülebilmişti.

Adana'da Çocuk Bakım Yurdu'nun kapatılmak istenmesi tepki yarattı

ADANA (ÖZEL) Türkiye'de yaklaşık bir milyon 500 bin korumaya muhtaç çocuk olduğu bildirilirken, Adana'da 0-6 yaş arası kimsesiz ve korunmaya muhtaç çocuklar için yapılan bakım yurdu'nun kapatılmak istenmesi ve bu yolda sürdürülen girişimler büyük tepkilere yol açtı. Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne bağlı çocuk hastanesi yapılabilecek gerekçeyle yurtta kalan çok sayıda çocuğun kaderine terk edilmesi şaşkınlıkla karşılandı.

ÇOCUK HASTANESİ BİNASI BEŞ YILDIR BİTİRİLMİYOR Bu arada eleştiriler özellikle Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Klinik Şefi Profesör Doktor Metin Kumi üzerine yoğunlaşıyor. Kumi'nin ısrarla çocuk bakım yurdu'nun hastane haline gelmesi için çaba sarfettiği ileri sürülürken, 5 yıldır Balçalı köyü kampüsünde yapımı süren bin yataklı üniversite hastanesi içinde bulunan çocuk kliniğinin bir an önce bitirilmesi için ne yapıldığı soruluyor.

Adana ve Gaziantep'teki SSK Hastanesinde fuel-oil yokluğundan hastalar perişan

ADANA (THA) Adana ve Gaziantep'teki SSK Hastanesinde fuel-oil yokluğundan hastalar perişan durumda.

800 yataklı SSK Adana Bölge Hastanesi ile 255 yataklı Gaziantep Hastanesinde buğüne kadar fuel-oil sağlanamadığından hastalar gece-leri soğuktan korunmak için 3-4 battaniyeye sarnarak yatıyorlar.

Gaziantep SSK Hastanesi Başhekim Doktor Mehmet Akdemir, Başbakanlığa ve ilgili bakanlıklara durumu iletmelerine karşın, halen gerekli yakıtın gelmediğini ve soğuk bir an önce çözüm gerektiğini söyledi.

25 VİLLA ÇOKTAN BİTTİ DE...

Çukurova Üniversitesinde yapılmış 5 yıldır sürmekte kalmış bin yataklı hastanenin ne zaman tamamlanacağı sorulurken, profesörler için aynı kampüsün göl kenarında yapılan 25 villanın bir yıl sürmeden bitirilmesi ilgililerden beklenti.

DERNEK BAŞKANI NE DİYOR?

0-6 Yaş Kimsesiz Çocuklar ve 0-6 Yaş Çocukları Koruma Derneği Başkanı Fikriye Yeter, bakım yurdu'nun çocuk hastanesi haline dönüştürülmesine şiddetle karşı çıkarak şöyle dedi, "Adana'da bir çocuk hastanesi yapılmaması fikri bizimdir. Ancak bakım yurdu'nun çocuk hastanesi haline getirilmesini karşılız. Zaten bu çocuklara ancak yetiyor. Eğer hastane olursa bu kadar kimsesiz çocuk arkadaşları küçük bölüme kapatılacak. Çocuklar sığıntı haline gelecek. Bizden iki yıl için hemoto- loji kurulacak diye izin aldılar. Ancak şimdi çık-mak istemiyorlar. Gitsin- kende fakültelerindeki servisleri çalıştırsınlar. Yeni yapılan fakülte hastanesindeki çocuk kliniğinin bir an önce bitme-sini sağlasınlar."

Bir grup öğretmenlerin boykotu destek bulmadı

ANKARA (ÖZEL) Devrimci Öğretmen Grubunun Türkiye çapında uygulayacağı ilan ettiği ve Töb-Der yöneticilerinin tutuklanmasını protesto etmek için düzenlenen boykot, öğretmen kitlesi tarafından destek görmedi. Töb-Der Genel Yönetim Kurulu da bir gazeteyle verdiği ilanda böyle bir eylem kararlarının bulunmadığını bildirdi.

Dev-Yol taraftarı bir grup öğretmen Töb-Der yöneticileri serbest bırakılmalı, yeni bir MC'ye hayır" sloganıyla yürüttükleri iki günlük boykot öğretmenlerin katılmadığı görüldü. Bazı okullardaki boykot girişimlerinin "Devrimci Öğretmen" imzalı bildirilerle dağıtılan ve öğrencileri de derslerden çıkarmaya zorlayan bir grup öğrenci tarafından yürütüldüğü öğrenildi.

OKULLARDA DURUM İhsan Sungu İlkokulunda sabah erken saatlerde kapıya asılan ve üzerinde bomba görünümü verilmiş bir kutu bulunan "Devrimci Öğretmen" imzalı pankarta rağmen, pankart indirildikten sonra derslere devam edildi.

Alyanak: İşçilerimizin aralık ayı maaşlarını toparlamaya çalışıyoruz

İZMİR (ÖZEL) İzmir Belediyesinin mali sıkıntısı sürüyor. Belediye Encümeninin zamları kabul etmesi üzerine bir açıklamaya yanan İhsan Alyanak encümenin yanı sıra belediye meclisinin de ESHOT hizmetlerine yapılacak zamlar konusunda gereken duyarlılığı göstereceğini inandığını söyledi. Aralıkta getirilebilecek zamların bazı çevrelerin dediği gibi yüzde 100'ün üzerinde olduğunu belirten Belediye Başkanı, ancak yüzde 35 oranında zam yapılabileceğini açıkladı. Zam sorununun şimdiki çözümleri duruma geldiğinde anlatılan Alyanak, aralık ayının işçi ve memur maaşlarının ödenmesinin temel sorun olduğunu belirtti. Maaşları ödeyebilmek için belediyenin çeşitli önlemler aldığını belirten yetkililer, bazı taşınmaz malların kiralalarının arttırıldığını birtakım yerlerden ek gelir sağlanıyor, yolların zorlandığını söylediler. "İşçilerimizi zor durumda bırakmamak için bütün yolları deneyeceğim" diyen Alyanak, geçen 6 Aralıkta tüm belediye çalışanlarının maaşlarını ödeyeceğini açıkladı.

Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı yakalanan 242 kişi hakkında açıklama yaptı

HABER MERKEZİ

Diyarbakır, Hakkari, Mardin, Siirt ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 12-22 Kasım tarihleri arasında 8 operasyon gerçekleştirdiği ve bu operasyonlar sonunda 242 kişinin gözaltına alındığını belirtti.

Komutanlığın bu konudaki açıklaması şöyle: "1- Son günlerde artan eğilimi gösteren şiddet eylemleri üzerine özellikle Urfa'nın Hilvan ve Siverek ilçelerinde 12-22 Kasım 1979 tarihleri arasında 8 operasyon gerçekleştirildi. Bu operasyonlarda yasadışı faaliyetlerde bulunan illegal örgüt mensuplarıyla, üst düzey yöneticileri dahil olmak üzere 242 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlar arasında Hilvan Belediye Başkanı ile örgüt mensuplarına usulsüz ve sahte isimli nüfus çıkardığı ve vergileri belirlenen Hilvan nüfus memuru da bulunuyor.

"Yakalananlar hakkında yasadışı örgüt kurmak, başkını düzenlemek, adam öldürmek, adam kaçırmak, gasp ve soygun suçlarından yasal soruşturmaya başlanmıştır. "2- Kasım ayı içinde bölgede yapılan operasyonlarda 40 adet uzun namlu tüfek, 16 adet av tüfeği, 127 adet tabanca, 15 bin 160 adet mütfeleli çapta mermi, 83 adet dinamit lokumu, ve 100 metre fitil ele geçirilmiştir. "3- Sıkıyönetim hizmetlerinin yapılması esnasında üstün başarı ve çalışmaları gören bin subay, bir assubay 6 emniyet mensubu ilgililerce ödüllendirilmiştir."

KAYIP - İ.D.M.M.A. Makine Fakültesine (gün düz) ait 7604095 nolu kimlik kartını kaybettim. Geçersizdir. H.Naci DEMİRBAŞ

rarlıdır."

Bir "bağımsız katil" in içyüzü!

Ülkücü Gençlik Derneği' nin binasında konuşan Mehmet Ali Ağca, "ülkücü hareketin stratejileri" ni anlattı

Ağca, sürekli "büyük başlardan birini öldürmek" ten söz ediyordu

Malatya' da sağcı gençler Ağca' dan "ALBAY' ın sevdiği adam" diye söz ediyorlar

"TERÖR ODAKLARI" DİZİMİZDE, BUGÜNE KADAR TKP VE ETRAFINDAKİ GRUPLARLA MHP' NİN SEÇİM SONRASI STRATEJİLERİNE VE OYLA' NIN YOĞUNLAŞMASINA YOL AÇAN NEDENLERE DEĞİNDİK. İKİ MİHRAKIN DA KİŞİRTMALARI' Nİ AÇIK AÇIK YAPTIKLARINI ANLATTIK VE

KENDİ YAYINLARINDAN ÖRNEKLER SUNDUK. BUGÜN DE, ASLINDA AÇIK BİR GERÇEK OLARAK ORTADA DURMAKLA BERABER, ÇEŞİTLİ SAPTIRMA VE ÇARPITMA YÖNTEMLERİYLE GİZLENEN OLAY VE SUÇLULARA, BU OLAYLARI YASAYAN KİŞİLERİN AGZINDAN DEĞİNYORUZ.

Ağca, İpekçi' yi öldürdükten sonra Malatya' da

İpekçi' nin katilinin

seminer verdi

yakın arkadaşlarının tümü tanınmış komandolar

Fotoğrafta "bağımsız katil" Mehmet Ali Ağca ve "bağımsız" arkadaşları:

1. Nolu şahıs, Hanifi Gürün. Ali Bilmez adlı bir işçi ve Zeynel adlı bir öğrenciyi öldürmekten sanık olarak Elazığ' da tutuklu. 2. nolu şahıs: Mesut Samanlı eski UGD Başkanı. Azılı bir militan. 3. nolu şahıs: Yaşar Bozkurt, Malatya UGD Başkanı MHP' lilerin Malatya' da faaliyetlerinin baş sorumlularından. Halen Malatya Belediyesinde Müdür Muavini olarak görevli. 4. nolu şahıs: MHP' li olarak bilinen Altın Posta Salonunun sahibinin oğlu. Hulusi Saral İstanbul İhtisat Fakültesi öğrencisi. Azılı militan. 5. nolu şahıs: Altın Posta Salonunun sahibinin diğer oğlu. Azılı militan. 6. nolu şahıs: "Bağımsız" katil Mehmet Ali Ağca.

Malatya, Kışla Caddesi, Mecidiyeköy' ün dördüncü ve beşinci katları... Milliyetçi Hareket Partisi Malatya İl örgütü, Gençlik Kolları ve Ülkücü Gençlik Derneği Malatya Şubesi tarafından kullanılan odalarda bir hareketlilik gözle çarpıyordu.

Nisan veya mayıs ayı içinde bir gündü. O gün binaya ner zamankinden daha fazla kişinin gelmesinin nedeni 4. kattaki Ülkücü Gençlik Derneği Lokali' nde verilen seminerdi.

Ülkücü Gençlik Derneği oldukça iyi döşenmişti. Hele başkanlık odasının lüks bir şekilde döşenmesi ilk bakışta dikkati çekiyordu. Lokal olarak kullanılan salonun pencerelerindeki perdeler de oldukça kaliteliydi.

Seminerin adı "ÜLKÜCÜ HAREKETİN STRATEJİSİ" idi. Semineri veren gencin adı MEHMET ALİ AĞCA. Hani şu hiç bir örgüte ilişkisi olmayan bağımsız katil Ağca!

Seminerin yapıldığı tarih ise çok gerilerde değil. 1979 yılının nisan ve mayıs ayı. Yani Abdi

miş sandalyelerin önünde kare şeklinde, en ve boyu 1 metreden biraz fazla, kırathanelerdeki masalara benzeyen bir masa bulunuyordu.

KİMDİ BU KONUSMACI? Yüzü dinleyicilere dönük olan genç, elleriyle masaya dayanmış, ara sıra da anlattığı şeyleri kuvvetlendirmek ister gibi ellerini ve kollarını da kullanıyordu. Sesi tok ve sertti. Bakışlarında dinleyenleri küümseyen bir hava vardı. Zaten her zaman Türkçe gibi olma-ya ve konuşmaya özenirdi. Fazla da konuşmazdı. Hele kendisinden aşağı seviyede gördüğü insanların yanında 1 saatte belki birkaç cümle konuşurdu.

Seminerin adı "ÜLKÜCÜ HAREKETİN STRATEJİSİ" idi. Semineri veren gencin adı MEHMET ALİ AĞCA. Hani şu hiç bir örgüte ilişkisi olmayan bağımsız katil Ağca!

Seminerin yapıldığı tarih ise çok gerilerde değil. 1979 yılının nisan ve mayıs ayı. Yani Abdi

İpekçi cinayetinden 2-3 ay sonra. Hiç bir siyasi kuruluşla ilgisi olmayıp "bağımsız" katil olduğunu iddia eden Mehmet Ali Ağca, cinayeti işledikten sonra geldiği Malatya' da MHP ile UGD' nin içiçe bulunduğu binada seminer veriyordu.

ALBAYIN ADAMI Katil, "Ülkücü Hareketin Stratejisi" konulu semineri verirken sık sık önündeki notlara da bakıyordu. Notlarda çeşitli alıntılar vardı. Anlattığı konu ile ilgili en çok MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş' ten alıntı yapıyor, bu noktaları söylerken sesine ve tavırlarına özel bir dikkat göstererek daha fazla Türkçe' e benzetmeye çalışıyordu kendini.

Kendini Türkçe' e benzetmeye çalışmasından mı, yoksa içli dışlı olduğundan mı? Yakın arkadaşları Ağca için Türkçe' i kastederken "Albayın sevdiği ve saydığı adam" diyorlardı. Bunu özellikle Ağca' nın yakalanmasından sonra daha sık söyler oldular.

"BOYUK BAŞLARDAN ÖLDÜRMELİYİZ" Ağca' nın kendini üstün görmesi ve diğer ülkücüleri hakir görmesinin bir nedeni de işlenen sıradan cinayetleri küçük ve basit işlerden sayması idi. Bu nedenle o tarihe kadar bulunduğu yerlerde meydana gelen olaylara pek katılmadı. Poliste de sabıka kaydı- nın olmaması bu nedenle idi. O, sıradan olaylara, cinayetlere katılmadı. Büyük cinayetler işlemek gerekiyordu.

Henüz lise çağlarında iken yakın arkadaşlarına şu fikrini hep söyledi, "SİRADAN BİR KOMÜNİSTİ ÖLDÜRMEK PEK BİR ŞEY İFADE ETMEZ, BÜYÜK BAŞLARDAN ÖLDÜRMELİYİZ Kİ, TÜM TÜRKİYE ÇAPINDA KOMÜNİST FAALİYETLERİ DURDURMALIYIZ VE ONLARI KÖRÜTÜLMELİYİZ."

Ağca' nın bu şekilde düşündüğünü kendisinin yakından tanıyanların pek çoğu bilmektedir.

Nitekim katil, yakalandıktan sonra verdiği ifadesinde cinayetin gerekçesini şöyle açıklıyordu:

"...ÖYLE BİR EYLEM YAPMALYDIM Kİ: TOPLUMUN BAZI GERÇEKLERİ GÖRMEK GEREKİRDİ. BU GÖRÜSTEN HAREKET EDİP KOYACAGIM EYLEM İÇİN TÜM DEVLET VE PARTİ YETKİLİLERİNCE SEVİLEN TARAFLAR, DEMOKRAT VE SEVİLEN BİR ŞAHİSİYET OLARAK NİTELİNDİRİLDİM. KENDİNİ KORUMA İMKANI OLMAYAN ABDİ İPEKÇİ' Yİ SEÇTİM..."

Görüldüğü gibi Mehmet Ali Ağca yıllardan beri savundugu fikrini gerçekleştirmiştir. Cinayetten önceki Ağca ile cinayetten sonraki Ağca arasında fikren bir fark yoktur. Pekiyi ilişkiler açısından fark olmuştur? Ağca cinayetten önce ve sonra kimlerle ilişkili kurtmuştur?

AĞCA' NIN GEÇMİŞİ Ağca sadece cinayetten sonra MHP ve UGD binalarına gidip gelmedi. Komandolar ile ilk ilişkileri daha lise sıralarında iken başladı.

Mehmet Ali Ağca, Malatya' nın Yeşiltepe semtinde oturuyordu. Malatya Öğretmen Okulunda okuduğu 4 yıl boyunca ülkücülerle beraber oldu. Daha sonra İstanbul' da kendine çok yardım eden bir sınıf arkadaşı en büyük sırdaşı idi. Cinayete kendisine soforluk yapan Yavuz Çavlan da mahalle arkadaşı idi. Bu sırada Malatya' da MHP ve UGD ilerin elebaşları ile yakın ilişkiler kurdu.

Yeşiltepe UGD Başkanı Selim, İkinci Başkanı Hacı Çitil ve Kadri Çitil (Bu ikisi Ağca' nın çok yakın akrabasıdır), UGD Başkanı Yaşar Bozkurt, Eski UGD başkanlarından Mesut Samanlı, yine eski UGD başkanlarından Nazmi Doyma, cinayetti en önemli suç ortağı olan Mehmet Sener, Ağca' nın en yakın arkadaşlarıdır. Ağca bu kişilerle defalarca MHP ve UGD' de buluştu, beraber oldu, tartıştı.

BAGIMLI KATIL! Mehmet Ali Ağca cinayeti işledikten sonra Malatya' ya geldi. Burada uzun süre kaldı. Hatta öncesine kadar da Malatya' da idi. Bu sırada yine aynı kişilerle görüşti. Dörtöyl semtinde ülkü- cülerin gidip geldiği kırathanelerde bazı günler tavla oynadığı bile görülmüştü. Tavladaki rakipleri de yine aynı kişilerdi.

Mehmet Ali Ağca bu arada Malatya' ya sık sık gidip gelen MHP' li Doğu İleri Müfettişi ile de görüştü.

İşte bütün bu ilişkileri sürdüren Ağca' nın "bağımsız" katil olduğu ileri sürülmektedir.

YARIN: Zeytinburnu' nda neler oluyor?

ULUSLARARASI STRATEJİK ADALAR KONFERANSI

Yıldırım Dağyeli' nin konferans izlenimleri

Küba' nın yolu üzerindeki Madeira, stratejik açıdan büyük önem taşıyor:

● Madeira' da Kıbrıs önemli ele alınacak ve İstanbul ile Çanakkale Boğazları üzerine konuşulacaktı. Ama, Türkiye' ye yapılan çağrıların hiçbirine olumlu veya olumsuz cevap verilmedi

Geçen bahar aylarında Portekizli dostlarımızla karşılaştığımızda bana hazırlanan bir konferansın söz ettikleri. Mutlaka katılmamı istediler. Hazırlanan konferansın konusu, dünyanın bugünkü stratejik durumundaki adaların ve boğazların yeri idi. Kıbrıs önemli ele alınacaktı ve Çanakkale Boğazları ile Çanakkale Boğazları üzerine de konuşulacaktı.

Konferansın konusu esasında epeyi kapsamlıydı. Ama düzenleme komitesi, daha sonra yalnız Atlantik ve Akdeniz' in iki ucundaki İstanbul ile Çanakkale Boğazlarını ve Çanakkale Boğazlarını inceleme kararı almıştı. Ardından da Türkiye' den daha kimlerin çağrılacağı soruldu. Çeşitli siyasi parti ve generallerden yirmi kadarının isimlerini verdim.

Verilmemiş. Portekizliler, bu nezaketsizliğe bir anlam verememişler. Türkiye hem stratejik bakımdan önemli bir yerde bulunuyor, hem de kendisine düşen rolü kavramıyor.

30 Ekim günü öğle- yin Frankfurt havaalanında Portekiz Hava- yolları TAP' ın uçağına bin- diğimde ön taraflarda tanıdık bir simaya ras- ladım. Bonn' da çıkan haftalık Deutsche Zei- tung' un sahibi ve baş- yazılarından Dr. W. Höpker' di. Kendisi, Af- rika ve Türkiye üzerine uzman bir gazetecidir. Türkiye ve Kıbrıs' ı sayı- siz kez ziyaret etmiş, raporlar yazmıştır. Selamlasaydık. Yanın- daki boş yere oturuyor- um. Ben ona Almanya' dan, o bana Türkiye' den başka gelenlerin olup olmadığını soruyorum. Tepitleri- mize göre yok! Sonra da, her halde çağrılıp da gelmeyenlere göre Madeira Adası' nın dünya siyasetindeki yeri ne ola- kı, deyip gidiyoruz!

MADEIRA' NIN GEÇMİŞİ Gelin Madeira Ada- sı' nın dünya siyasetin- deki yerini bir de Por- tekizlilere, İngilizlere,

Amerikalılara ve Sov- yetlere sorun! Yüzöl- cümü Kıbrıs' ın yüzöl- cümünün onikide biri olan Madeira Adası, Atlantik Okyanusu' nda Fas' ın batısında ya da Portekiz' den Brezilya' ya bir çizgi çekecek ol- ursak bu çizgi üzerin- de bulunuyor. Lizbon' dan 978 km. Fas' ın en yakın kıyısından 545 km. uzaktadır. Atlantik' in dibindeki bir yanarda- ğın lavlarının yüzbin- lerce yıl birikmesi ve deniz üzerinde de 1800 metreye erişmesiyle ol- uşmuş Madeira Adası. Ve dünyanın ilk sömür- ge ve denizci ulusları- rından Portekizliler, ye- ni topraklar bulmak i- çin daima Batıya yönelen 1419' da Made- ira' yı keşfetmişler.

Portekizliler, daha 15. yüzyılda Madeira' da Av- rupa' nın şeker tüketimi- ni karşılayan şeker ka- mışı plantasyonları kur- muşlar. Bu plantasyon- ları işletebilmek için de Madeira' ya Portekiz' den Hollanda' dan, Flan- der' den, İspanya' dan, Fas' tan ve hatta kara Afrika' dan gönüllü, gö- nüllüz göçmenler dol- durmuşlar. Bunun için bugün Madeira' da çeşit- li ırklardan insanlara rastlanıyor.

Maidera Adasının başkenti Funchal' dan bir genel görünüşü.

Ancak Brezilya tarı- ma açılınca ve Afrika' dan getirilen zenci köle- lerle çok daha büyük şeker kamışı plantas- yonları kurulunca, Ma- deira şeker bakımından önemini yitirmiş. Fakat bu kez gelişen deniz ti- careti Madeira' nın öne- mini başka yönden ar- tırmış. Madeira' yı eli- nde tutan Portekiz, As- ya ve Afrika' dan Avru- pa' ya gelip giden ticaret gemilerinden ve Afrika' dan Güney ve Kuzey A- merika' ya giden köle gemilerinden vergi top- lamış. Buna karşılık bu yolları korsanlardan a- rındırmış.

İngiltere' nin bir de- niz gücü olarak ortaya çıkması ve sömürgeler ele geçirmek için dün- yanın dört bucağına yayılması, Madeira' nın da Pertekiz ile birlikte İngiliz nüfus alanına kaymasına neden ol- muş.

ADANIN BUGÜNKÜ ÖNEMİ İkinci Dünya Savaşı' ndan sonra stratejik ö- neme sahip Madeira, Azor Adaları ile birli- kte Portekiz' in NATO' ya girmesi sonucu ABD' nin etkinliği altına gir- miş.

Ya Sovyetler? Made-

ira, Sovyetlerin Mur- mansk' tan Afrika' ya i- nen yolu üzerinde bulu- nuyor. Bununla da kal- mıyor. Sovyetlerin Af- rika' da paralı askerliğini yapan Kubahlar Afrika' ya gelip giderken Made- ira açıklarından seyret- mek zorundalar. Bunla- ra Madeira' nın tarihi stratejik yeri de ekle- nince, Sovyetlerin At- lantik' in ortasındaki bu yeşil ve sıcak adaya gözlerini dikmemeleri için bir sebep kalı- yor. Sovyetler, dünyada milli kurtuluş hareket- lerinin yoğunlaştığı günümüzde bir avuç ça-

MADEIRA

Arkadaşımız Yıldırım Dağyeli, (Soldan üçüncü) konferans-kürsüsünde.

pulcuyla silahlılandırıp Madeira Silahlı Kurtul- uş Cephesi (FLAMA) adıyla ortaya sürüyor. FLAMA, suikast ve sabotajlarla Madeira' yı Portekiz' den koparma- ya çalışıyor. Ama ya- rattığı terör, halkanı nefretini o denli kazan- mış ki, FLAMA çoğala- cığına azalmış ve bugün Madeira' da her hangi bir etkinliği yok. FLA- MA' nın artıkları APAM adlı yasal bir örgütte toplanmaya çalışıyor- lar.

BAZI BİLGİLER Madeira Adası' nda eyalet hükümetinin ver- diği bilgilere göre 280 bin kişi yaşıyor. Bunun 100 bin başkent Fun- chal' da oturuyor. Ada nüfusu, turizm ve tarım sektörü olmak üzere iki önemli alanda çalışıyor. Bunları balıkçılar ve ü- nü tatlı Madeira şarabı imalatçıları izliyor. A- da ekonomisinin yükü- nü turizm taşıyor. Bütün oteller, yaz kış İngil- tere, Almanya, İsveç, Hollanda, Fransa ve hatta Portekiz ve İtal-

ya' dan gelen turistlerle tıklım tıklım dolu. Ma- deira, son derece geli- şmiş bir turizm sanayi- sine sahip ve bu yüz- den milyonlar dolar, milyarlar kazanıyor.

Ancak Madeira' nın kazandığı milyarlar, o- tel şirketlerinin kasala- rında, gelen döviz de Portekiz maliesinde kayboluyor. Halkın e- line Portekiz koşulları- na göre iyi sayılabilecek aylık dışında pek bir şey geçmiyor. Turizm- den gelen gelirle başka iş alanları açılmadı- ğından adada işsizlik var. Gençler, çalışmak üzere Venezuela' ya, Fransa' ya, Almanya' ya gidiyorlar. Vu bunların da ailelerine gönderdik- leri dövizlere yine Por- tekiz maliesi el koyu- yor ve Madeira eyalet hükümetine - gurbetkili hemşerilerinden bir şey kalmıyor. Bu da Made- ira eyalet hükümetinin ve Madeira halkının ma- liye, ekonomi ve işle- tim merkezli hükümet- ten daha fazla özerklik istemelerinin nedenini

oluşturuyor. Evet, Madeira 1974' deki devrimden sonra yapılmış anayasanın öngördüğü geniş ka- samlı özerkliği hayata geçirmek ve turizmde- n, gurbetkili hemşerile- rinin gönderdiği paral- ların elde ettiği dövizle- ri adada yatırmak için kullanmak istiyor. Madeira' da herkesin a- ğzındaki söz, günün bi- rinde turizmin yıldı- zın söneceği ve halkın yine ekmeğini balıkçı- lık ve şarapçılıktan çı- karmak zorunda kala- cağıdır. Hiç kimse bunu düşünmek bile istemiyor.

Madeira üzerine bil- gileri derletken Lizbon' a imnek üzere oldu- ğumuz anonsu verili- yor. Az sonra Lizbon havaalanındayız. Liz- bon, bir Atlantik şehri. Ama sanki bir Akdeniz şehri gibi sıcak ve de- öyle kokuyor. Sanki Antalya' dayım. Daha sonra Funchal' a uça- ğımız için transit salo- nuna geçiyoruz. (DEVAMI VAR)

Maidera Valisinin oturduğu bina. Ada turizmden büyük bir gelir sağlıyor.